

Dette er en oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på Bokmål

Sámediggi mearridan láhkaásahussan 25.06.2013

Gusto 01.08.2013 rájes

Gusto 31.07.2022 rádjái

Utgått

Ulbmil

Sámit leat okta álbmot mii orru Norggas, Ruotas, Suomas ja Ruoššas, ja sámegeielat čatnet sámiid oktii riikkarájiid rastá. Sámegeielat leat almmolaš unnitlogugielat Norggas, Ruotas ja Suomas. Leat mánnga sámegeiela ja iešguđetlágan suopmanat, ja sámi gielladilli ja sámegeiela eavttut leat iešguđetládje iešguđet guovlluin Sámis. Sámegeiela lea nanu kulturguoddi, ja oktasaš árvvut, vásáhusat ja máhttu fievrreduvvojit boahhte buolvvaide giellageavaheami bokte. Ulbmil lea ahte sámegeiela galgá bisuhuvvot, nannejuvvot ja ain ovdánahttot dievaslaš gulahallangaskaoapmin beroškeahhtá riikkarájiin.

Oahpahus sámegeielas galgá leat mielde lahttudit mánáid ja nuoraid sámi kultuvrii ja servodateallimii, ja kulturipmárdus, gulahallan, oahppahábmen ja identitehtaovdánahttin leat guovddážiis oahpaheamis. Oahpahus mii ovddida positiivvalaš guottuid sámegeielaide ja mii vuhtiiváldá dan mánnggalágan giella- ja kulturvalljivođa maid sámi oahppit vásihit, addá ohppiide mánnggagielaláš ja mánnggalkultuvrraláš gelbbolašvuoda. Kultuvrraláš gelbbolašvuoda lea maid diehtit ja árvvus atnit kultuvrraláš ovttaláganvuodaid ja erohusaid sámi servodagain. Sámegeiefága galgá leat mielde movttiidahttit sámegeiela ovdánahttima ja geavaheami iešguđetlágan oktavuodain ja iešguđetlágan arenain. Buorre gelbbolašvuoda sámegeielas addá válljenvejolašvuodaid go guoská ohppui, bargui ja eallinagi oahppamii.

Fága sámegeiela vuosttašgiellan galgá ovdánahttit ohppiid giellagelbbolašvuoda iežas návccaid ja eavttuid mielde. Njálmmaláš gálggat ja lohkan- ja čállingelbbolašvuoda leat iešalddis mihttomearrin seammás go leat dárbbalaš vuodđun oahppamii buot eará fágain buot cehkiin. Fága galgá movttiidahttit lohkan- ja čállinmiela, ja leat mielde ovddideame buriid lohkanstrategiijaid.

Sámegeiefágas oahpásmuvvet oahppit mánnggalágan teavsttaide. Fága lea huksejuvvon viiddis teakstaipmárdusdoahpaga ala, mii fátmasta sihke njálmmaláš, čálaláš ja ovtastuvvon teavsttaid, main čála, jietna ja govat doaibmet ovttas. Oahppit galget oahppat aaidnit ja ipmirdit teakstagirjáivuoda ja fága galgá addit vejolašvuoda muosáhusaide ja reflekšuvdnii. Oahpahusa olis galget sii lohkat áššeprosa ja čáppagirjálášvuoda, oahppat ja hájjanit kritihkalaččat jurddašit ja oážžut ipmárdusa teakstahistorjjas. Njálmmaláš ja čálaláš gulahallama bokte máhttet sii iežaset jurdagiid ovdanbuktit sániiguin ja almmuhit iežaset oaiviliid ja árvvoštallamiid. Sii galget ieža buvttadit iešguđetlágan teavsttaid sihke manuálalaččat ja digitálalaččat ja heivehit giela ja hámi iešguđetlágan ulbmiliidda, vuostáiváldiide ja mediaide. Dađi mielde galget sii maiddá máhttit čiekŋut iežaset válljen fáttáide ja čehpet máhttit ovdanbuktit fágalaš sisdoalu earáide.

Oahpahus sámegeiefágas ovttas oahpahasain dárogielas addá ohppiide sin guovttegielat gelbbolašvuoda. Sámegeiel- ja dárogiealfágain leat ollu oktasaš bealit, ja ohppiide geain lea guovttegielat oahpahus lea danne lunddolaš ahte lea lagas ovttasbarggu dien guovtti fága gaska.

Sámegeiela aktiiva geavaheami bokte ovdánahttet oahppit giellahálddašeami ja nannejit iežaset gielaláš oadjebasvuoda ja identitehta. Go oahpásmuvvet sámi girjálášvuhtii ja iešguđet sámegeielaide ja suopmaniidda de sáhttet oahppit ovdánahttit iežaset ipmárdusa sámi servodaga gielaláš ja kultuvrraláš girjálášvuhtii. Fága sáhtta maiddá čujuhit movt sámi árvvut sáhttet heivehuvvot ja ovdánahttojuvvet odđa dilálášvuodaide ja dađistaga rievdi áigái dan bokte ahte áimmahuššat guovddáš árvvuid sámi kultuvrras. Máhttu eará álgoálbmogiid ja kultuvrraid birra sáhtta leat mielde buorideame sin árvvus atnima ja lasiheame áddejumi sin dilálášvuodaid hárrái, muhto sáhtta maiddá nannet iežas kultuvrra ipmirdeami

Fága váldoasit

Fága lea juhkkajuovvon váldoosiide maid lea hábmejuvvon gelbbolašvuodamihttomearit. Váldoasit dievasmahttet nuppit nuppiid ja fertejit gehččojuvvot oktavuodan.

Fága lea oktasašfága, mii gullá buot joatkkaoahpahusa oahppoprográmmaide. Oahpahusa galgá danin heivehit sierra oahppoprográmmaide vai dat livččii ohppiide nu relevánta go vejolaš.

Sámegeiela vuosttašgielfágas leat gelbbolašvuodamihttomearit maŋŋel vuodđoskuvlla 2., 4., 7. ja 10. cehkiid ja maŋŋel Jo1, Jo2 ja Jo3 joatkkaoahpahusa studerenráhkkanahhti oahppoprográmmaid.

Fidnofágalaš oahppoprográmmas leat gelbbolašvuodamihttomearit manjel lasáhusa oppalaš studerengelbbolašvuhtii.

Fidnofágalaš oahppoprográmmas lea Jo1 ja Jo2 diimmuid summa unnit go Jo1 summa studerenráhkkanahtti oahppoprográmmas.

Bajilgovva váldoosiin:

Jahkeeahkki		Váldoosit	
1.-10.	Njálmmálaš gulahallan	Čálalaš	Giella, kultuvra ja girjjálašvuohta
Joa1- Joa3		gulahallan	

Njálmmálaš gulahallama váldoassi lea máhttit guldalit, hupmat ja ságastallat iešguđetlágan oktavuodain. Guldalit, hupmat ja ságastallat lea oassi sihke dábálaš ovtastallanvuogiin ja fágalaš oktavuodain. Dat gullá lunddolaččat sosiála, kultuvrralaš ja fágalaš gelbbolašvuhtii ja estehtalaš eallimii ja muosáhusaide.

Guldaleapmi lea aktiiva doaibma mas oahppi galgá oahppat ja ipmirdit dan bokte ahte dulko, veardida ja árvvoštallá earáid dajaldagaid. Sihke njálmmálaš ovdanbuktima bokte, masa lea ráhkkanan ja spontána njálmmálaš ovtastallamis galgá oahppi ovdánahttit návccaid gulahallat earáiguin ja albmanahttit máhtu, jurdagiid ja hutkosiid girjás gillii iešguđet šánjeriin. Sámegeifágas mearkkaša dát ahte lea erenoamáš deaŋalaš ovdánahttit ohppiid doabaipmárdusa ja seammás dahkat ohppiid diđolažžan giellageavaheamis. Dát eaktuda ahte sámegeilat oahppit galget oahppat movt buoremusat gáhttet sámegeiela seammás go ovdánahttet dan.

Njálmmálaš gulahallan lea maid heivehit giela, albmanahttinhámiid ja gaskkustanvuogi gulahallandilálašvuhtii.

Čálalaš gulahallama váldoassi lea máhttit lohkat ja čállit sámegeiela. Oahpahussii gullá vuosttaš lohkan- ja čállinoahpahus ja lohkan- ja čállingelbbolašvuoda viidáset ovdánahttin oktilaš progresiuvdnan miehtá oahppomannolaga. Lohkanoahpahus galgá ovddidit oahppi miela ja návccaid lohkamis ja čállimis, ja mielddisbuktá ahte oahppi galgá lohkat iešguđetlágan teavsttaid, sihke oahppama ja muosáheami várás. Lohkanoahpahus galgá váikkuhit dasa ahte oahppi šaddá diđolaš dan hárrái movt son ovdána lohkamis ja čállimis.

Čálalaš gulahallan ovdána dan bokte go bargá giela huksehusain ja struktuvrrain, ja barggus iešguđetlágan šánjeriiguin mas bohtet dađistaga eambo gáibáduusat teavsttaid hámi ja doaimma oktavuodaid ipmirdeapmái.

Čállin lea albmanahttit, divodit ja ovdanbuktit jurdagiid ja oaiviliid iešguđetlágan teavsttaid ja šánjeriid bokte. Ovtastuvvon teavsttat gullet lunddolaččat daidda teavsttaide maid oahppit galget lohkat ja hábmet. Buorre čálalaš gulahallan eaktuda buori sátneriggodaga, máhtu ja gálggaid teakstaduddjomis, grammatihkas ja riektačállimis, ja návccaid heivehit teavstta ulbmilii ja vuostáiváldái.

Váldoassi giella, kultuvra ja girjjálašvuohta lea sámi giella- ja teakstakultuvrra birra. Oahppit galget ovdánahttit iešheanalaš ipmárdusa sámi giela ja kultuvrra beliin, ja oažžut ipmárdusa das movt giella ja teaksta lea rievdan áiggiid mielde ja ain rievdá. Váldoassái gullá maid giellageavaheami birra sámi kultuvrra, eallinvuogi ja árbevirolaš máhtu ektui, doahpágiid oahppama ja sátneriggodaga viiddideami birra. Oahpahus galgá veahkehit oahppi šaddat diđolaš iežas giellaoahppama ja iežas guovttegielatvuoda ja addit oadjebasvuoda ja ruohttasiid iežas kultuvrii.

Oahppit galget oahppat sámegeielaid ja suopmaniid ja giellageavaheami birra ja giela vuogádahkan. Dat mielddisbuktá systemáhtalaš barggu sojahan- ja suorggidanhámiiguin. Grammatihkas lea lunddolaš álgit sátnehámiiguin nu go sojahit vearbbaid ja substantiivaid. Oassi giellastruktuvrras ja grammatihkas lea iešguđetládje dain iešguđet sámegeielain, ja oahpaha galgá áimmahuššat dán ja heivehuvvot gielaide.

Oahppit galget beassat oahpásmuvvat sámi muitalanárbevrrui ja sámi girjjálašvuhtii ja girječállimii. Oahppit galget lohkat ja reflekeret ovttá meari ovdalaš ja ođđaset teavsttaid iešguđet šánjeriin. Sii galget oažžut vejolašvuoda lohkat ja muosáhit sihke sámi girjjálašvuoda ja álgoálbmotgirjjálašvuoda.

Dasa lassin galget sii šaddat diđolaččat sámi teakstahistorjjá árbevieruid hárrái buohtastahtti perspektiivvas ovdalaš áiggi ja dálá áigái gaskka ja olggobeali váikkuhusaid ektui. Go leat mánga sámegeiela ja ollu suopmanat, de lea deatalaš máhttit juoidá gielaid ovttalárganvuodaid ja eará sámegeielaid giellastruktuvrra birra.

Diibmolohku

Diibmolohku lea almmuhuvvon 60 minuhta ovttadahkan:

MÁNÁIDCEAHKKI

1.–4. jahkecehkiin: 642 diimmu

5.-7. Jahkecehkiin: 312 diimmu

NUORAIIDCEAHKKI

8.–10. jahkecehkiin: 284 diimmu

STUDERENRÁHKKANAHHTTI OAHPPOPROGRÁMMA

Jo1: 103 diimmu

Jo2: 103 diimmu

Jo3: 103 diimmu

FIDNOFÁGALAŠ OAHPPOPROGRÁMMA

Jo1: 45 diimmu

Jo2: 45 diimmu

LASÁHUS OPPALAŠ STUDERENGELBBOLAŠVUHTII FIDNOFÁGALAŠ OAHPPOPROGRÁMMAIN

Jo3: 219 diimmu

Vuodđogálggat

Vuodđogálggat leat integrerejuvvon gelbbolašvuodamihtomeriide gos dat leat mielde ovdánahttime fágagelbbolašvuoda ja leat maid oassin das. Sámegeielas vuosttašgiellan ipmirduvvojit vuodđogálggat ná:

Njálmmálaš gálggat sámegeielas vuosttašgiellan lea máhttit guldalit, hupmat ja ságastallat ja máhttit heivehit giela ulbmilii ja vuostáiváldái. Dát leat eaktun sáhttit earáiguin gulahallat sihke servvoštallamis, bargoeallimis ja almmolaš eallimis.

Njálmmálaš gálggat sámegeielas ovdánit dan bokte go aktiivvalaččat guldala ja váldá sáni sihke spontánalaččat ja go lea ráhkkanan dasa, ja dat ovdánit systemáhtalaš barggu bokte njálmmálaš šáŋŋeriiguin ja strategiiiguin dađistaga váddáset guldalan- ja hupmandilálašvuodain. Dasa gullá maiddá aktiivvalaččat guldalit, ipmirdit ja ságaškuššat dađistaga váddáset ja viidát fáttáid ja áššiid.

Njálmmálaš gálggat sistsidollet maiddái dáiddu ipmirdit oktavuoda beaivválaš giela, šargonja ja normerejuvvon giela gaskka. Guovttegielatvuoda dáfus mearkkaša dat diđolašvuoda giela erenoamášvuodaid hárrái ja ipmirdit deađalašvuoda das ahte atná dakkár giela man sámegielagat seamma giellaguovllus maid sáhttet ipmirdit. Seammás ferte maiddái oaidnit kreatiiva kodamolsuma vejolašvuodaid ráhkadit earenoamáš effeavtta, gos sánit ja doahpagat lonohallojit gielaid gaskka, erohussan giellaseaguheamis.

Máhttit čállit sámegielafágas lea máhttit albmanahttit ulbmillaš vugiin. Čállin lea maid vuohki ovdánahttit ja hábmet fuomášumiid ja jurdagiid, ja maiddái oahppanvuohki. Dat mearkkaša hábmet teavsttaid mat kommuniserejit, ja main lea buorre struktuvra ja ovtastus.

Čállit teavsttaid mángga šánjeris sihke šerbmii ja báhpirii lea suorgi mas sámegielas ja dárogielas ovtas lea earenoamáš ovdasvástádus. Dat mearkkaša máhttit plánet, hábmet ja gieđahallat teavsttaid main lea iešguđetlágan kompleksitehta ja giella mii lea heivehuvvon ulbmilii ja vuostáiváldái. Sámegiela čállima gálggaid ovdánahttin mearkkaša ahte systemáhtalaččat bargá formála čállingálggaiguin, teakstamáhtuin ja iešguđetlágan čállinstrategiijaiguin. Dat mearkkaša maiddái máhttit albmanahttit dađistaga stuorit gielalaš sihkarvuodain.

Máhttit lohkat sámegielafágas lea máhttit oaivila oažžut iešguđetlágan šánjeriid teavsttain ovdalaš áiggis ja dálá áiggis. Dat mearkkaša ahte iežas čiekŋuda teavsttaide, ja oahpásmuvvá eará olbmuid jurdagiidda, muosáhusaide ja hutkkálašvuhtii. Dat mearkkaša maiddái ahte máhtta gávdnat dieđuid ja ipmirdit jurddašeami ja ovdanbuktimiid iešguđetlágan teavsttain šearpmas ja báhpiris ja máhttit kritihkalaččat ja iesheanalachčat árvoštallat lohkojuvvon teavsttaid. Ovdáneapmi manná vuosttaš lohkanpahusas ja álkis teavsttaid ipmirdeamis dasa ahte máhttit ipmirdit, dulkot, guorahallat ja árvoštallat dađistaga váddáset teavsttaid iešguđet šánjeriin.

Lohkangálggaid ovdánahttimii sámegielafágas mielddisbuktá bargat systemáhtalaččat lohkanstrategiijaiguin mat leat heivehuvvon lohka ulbmilii ja iešguđetlágan teavsttaide fágas.

Máhttit rehkenastit sámegielafágas lea dulkot ja ipmirdit dieđuid teavsttain main leat logut, sturrodagat dahje geometralaš govvosat. Dat sistsidoallá ahte máhtta árvoštallat, guorahallat ja gulahallat ovtastuvvon teavsttaid hárrái nugo gráfalaš ovdanbuktimiid, tabeallaid ja statistihkaid. Rehkenastingálggaid ovdáneamis fágas eaktuda ahte bargojuvvo systemáhtalaččat oahppat matemáhtalaš doahpágiid dan bokte ahte sámegillii geavahit lohkodajaldagaid, mihtidan- ja rehkenastinvugiid ja mearkkaša ahte ášahuvvo ollislaš oaivil dađistaga eambo gáibideaddji teavsttain main iešguđetlágan ovdanbuktinvuogit fertejit gehččojuvvot ovtas.

Digitála gálggat sámegielafágas lea máhttit geavahit digitála reaidduid, mediaid ja resurssaid nannet giellaoahppama, háhkat ja gieđahallat dieđuid, hábmet ja redigeret iešguđetlágan teavsttaid ja gulahallat earáiguin. Dán oktavuodas lea deađalaš máhttit kritihkalaččat árvoštallat ja diđolaččat geavahit gálduid. Digitála reaiddut addet ođđa vejolašvuodaid giela oahppat ja geavahit, ovdánahttit ja juogadit sámi árbevirolaš máhtuid ja vásáhusaid. Digitála reaidduid geavaheapmi sáhtta doarjut ja ovdánahttit ohppiid gulahallangálggaid ja ovdanbuktimiid.

Digitála gálggaid ovdánahttin lea oassi sámegielafága lohkan- ja čállinoahpaheamis ja mielddisbuktá gávdnat, geavahit ja dađi mielde árvoštallat digitála gálduid geavaheami čálalaš ja njálmmálaš teavsttain ja oahppá čujuhit digitála gálduide. Viidáseappot galget oahppit oahppat teavsttaid dahkkivuoigatvuoda ja persovdnasuodjalusa birra, ja atnit kritihkalaš ja iesheanaláš guottuid iešguđetlágan digitála gálduide.

Gelbbolašvuodamihttomearit

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, sáni váldit vuoruid mielde ja ságastallamiin addit earáide responssa
- guldalit teavsttaid ja ságastallat daid birra

- guldalit, ipmirdit, ođđasis mitalit ja ovtastit informašuvnna
- stoahkat, improviseret ja geahččaladdat riimmain, ritmmain, jietnadagaiguin, stávvaliiguin, oaivilguoddi osiiguin ja sániiguin
- ságastallat das movt sániid válljen, jietnageavaheapmi ja intonašuvdna ovdanbuktet iešguđetlágan oaiviliid
- mitalit njuovžilit muosáhusaid ja vásáhusaid birra
- albmanahttit iežas dovdduid ja oaiviliid
- albmanahttit iežas teakstamuosáhusaid sániid, sárgumiid, lávlagiid ja eará estehtalaš vugiiguin

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- čájehit ipmárdusa jietnadaga ja bustáva oktavuodas ja hupmangiela ja čállingiela oktavuodas
- čatnat jietnadagaid oktii sátnin ja juohkit sániid stávvaliid mielde
- lohkat stuora ja unna deaddiluvvon bustávaidd
- lohkat álkis teavsttaid njuovžilit ja fáhtet teavsttaid sisdoalu báhpis ja šearpmas
- geavahit iežas máhtu ja vásáhusaid ipmirdit lohkojuvvon teavsttaid sisdoalu ja buktit mearkkašumiid sisdollui
- čállit cealkagiid stuora ja smávva bustávažiiguin ja čuoggáin iežas giehtačállagiin ja tastatuvrrain
- čállit riekta oahpes ja álkis sániid
- bargat kreatiivvalaččat sárgumiin ja čállimiin lohka oktavuodas
- čállit álkis ovdamearkateavsttaid minstara mielde ja eará čállingálduid vuodul

Giella, kultuvra ja girjjálašvuohta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ságastallat vearbaid, substantiivvaid ja adjektiivvaid birra
- dovdat ja geavahit goallossániid ja geavahit dábáleamos suorggádusaid
- lohkat loguid ja daid geavahit gulahallamis
- ságastallat muhtin suopmansániid birra iežas hupmangiela mat leat earaláganat go eará suopmanis
- geavahit lagamus fuolkenamahusaid
- ságastallat muhtin oahpes ja dábálaš sátneláskkuid ja dadjanvugiid birra
- ságastallat das movt sánit ja govva doibmet ovtas govvagirjiin ja eará govvamediaid
- ságastallat, olbmuid, eelliid ja sisdoalu birra sámi máidnasiin ja mitalusain ja dovdat muhtin ealleluđiid
- gávdnat girjerádjosis čáppagirjjálašvuođa ja diehtogirjiid iežas lohkamii

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, ođđasis mitalit, čilget ja reflekeret njálmmálaš teavsttaid sisdoalu
- hálddašit dan meari sátneriggodaga ahte sáhtá albmanahttit máhtu, vásáhusaid, muosáhusaid, dovdduid ja iežas oaiviliid
- ovtasdoaimat earáiguin stoahkama, dramatiserema, ságastallama ja digaštallama bokte
- čuovvolit earáid mearkkašumiid fágalaš ságastallamiin ja jearrat čielggadeaddji ja čilgejeadji gažaldagaid
- rievdadallat jiena ja intonašuvnna teavsttaid ovdanbuktimis

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat iešguđetlágan teavsttaid njuovžilit ja oktalaččat ja fáhtet sisdoalu

- dovdat ja geavahit gielalaš váikkuhangaskaomiid nu mo gearduma, kontrásttaid ja álkis gielalaš govaid
- lohkat, guorahallat ja ságastallat iežas ja earáid teavsttaid birra
- gávdat dieđuid ovtastuvvon teavsttain sihke šearpmas ja báhpiris
- čállit oktiičadnon ja doaibmi giehtačállagiin, ja geavahit tastatuvrra iežas čállimis
- čállit álkis muitaleaddji, válddaheaddji, reflekterejeaddji ja ákkastalli teavsttaid
- geavahit iešguđetlágan notáhtaid ja ovdamearkateavsttaid iežas čállima vuodđun
- ordnet teavsttaid bajilčállagiin, álggahusain, váldoosiin ja loahpahusain
- ráhkadit teavsttaid mat kombinerejit sániid, jietnadagaid ja gova, digitála reaiduiguin ja daid haga
- varieret sátneválljemiid ja cealkkaduddjomiid iežas čállimis
- ohcat dieđuid, ráhkadit, vurket ja fas viežžat teavsttaid digitála reaiduid geavahemiin
- geavahit girjerádjosa ja Interneahta gávdat fáttáid iežas lohkamii ja čállimii

Giella, kultuvra ja girjjálašvuotta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- dovdat diftonganjuolgamiid/jietnadatrievdamiid ja dábáleamos dássemolsašuddamiid sámegeielain gos dat gávdnoid
- sojahit muhtin vearbaid ja substantiivaid
- ságastallat vuodđologuid, ortnetloguid ja čoahkkegloguid birra
- dovdat álkis hámiid oamastangehčosiin (possesiiva suffivssain)
- čilget mo giellageavahemiin sáhtta čájehit olmmošvuoda ja earáid rámpot/rámidit
- ságastallat giela, giellaseaguheami ja mánggagielatvuoda birra
- guldalit álkis teavsttaid ovtta eará sámegeillii ja dovdat muhtin sániid ja dadjanvugiid
- geavahit fuolkenamahusaid
- guldalit árbevirolaš muitalusaid, ságastallat sámi muitalanárbevieru birra ja geavahit dakkár muitalusaid inspirašuvdnan iežas barggus
- ságastallat luođi, lávlagiid, hoahkamiid, máidnasiid ja muitalusaid birra
- ságastallat sisdoalu ja hámi birra ovtastuvvon teavsttain
- albmanahttit iežas jurdagiid ja muosáhusaid mánáidgirjjálašvuoda, teáhtera, filmmaid, dihtorspealuid ja TV-prográmmaid birra

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit ja ain viidáseappot ovdánahttit earáid mearkašumiid olis ja earuhit oaiviliid ja duohtadieđuid
- albmanahttit ja ákkastallat iežas oaiviliid ja respekteret earáid oaiviliid
- doaibmat iešguđetlágan giellarollain drámá-doaimmaid, jitnosit lohkama ja ovdanbuktimiid bokte
- geavahit musihkalaš albmanahttinvugiid ja govaid ovdanbuktimiin ja ovdandivvumiin
- albmanahttit girjás sátneriggodagain kommunikašuvdnadilálašvuhtii heivehuvvon
- ovdandivvut fágaššiid ulbmiliid ja guldaleaddjái heivehuvvon vugiin digitála reaiduiguin ja daid haga
- árvoštallat earáid njálmmálaš ovdanbuktimiid fágalaš eavttuid vuodul

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat mánggalágan teavsttaid iešguđet šáŋŋeriin ja reflekteret teavstta sisdoalu ja hámi
- refereret, čoahkkáigeassit ja reflekteret teavstta váldomomeanttaid
- ipmirdit ja dulkot dieđuid mángga ovdanbuktinvuogis ovtastuvvon teavsttas
- hálddašit grammatihka guovddáš njuolggadusaid ja ortografijja ja čállit teavsttaid main variere cealkkahuksehusa ja ulbmillaččat geavaha čállinmearkkaid

- čállit oktiičadnon vugiin persovnnalaš ja doaibmi giehtačállagiin, ja geavahit tastatuvrra doaibmi vugiin
- čállit teavsttaid main temá boahá čielgasit ovdan ja dahkat oktavuodá cealkagiid ja teakstaosiid gaskka
- čállit muitaleaddji, válddaheaddji, reflekterejeaddji ja ákkastalli teavsttaid ovdamearkateavsttaid ja eará gálduid minstara mielde, ja heivehit iežas teavsttaid ulbmilii ja vuostáiváldái
- fágalaš eavttuid vuodul addit responsa earáid teavsttaide ja divodit iežas teavsttaid earáid responsa vuodul
- jorgalit álkis teavsttaid dárogielas sámegillii
- geavahit digitála gálduid ja reaidduid ráhkadit ovtastuvvon teavsttaid main leat hyperčujuhusat ja mánggalágan estehtalaš váikkuhangaskaoamit
- válljet ja árvvoštallat dieđuid girjerádjosis ja digitála diehtogálduin

Giella, kultuvra ja girjjálašvuohta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- buktit ovdamearkkaid njálmmálaš ja čálalaš giela ovttalárganvuodain ja erohusain
- sojahit substantiivvaid ovttaid- ja mánggaidlogus
- sojahit vearbaid dálááigis ja preterihtas ja dovdat imperatiiva -, kondišunála ja potensíalahámiid dain sámegielain main dát gávdnojit
- geavahit dábálemos suorggádusaid, goallošániid ja muhtin oamastangečosiid, possessiiva suffivssaid
- dovdat refleksiiva ja resiprohka pronomeniid
- čađahit vuodđo cealkaanaliissa cealkagiin gávdnat subjeavtta, verbála ja objeavtta ja čájehit movt teavsttat leat huksejuvvon grammatihkalaš doahpágiiguin ja teakstamáhtu bokte
- ságastallat sámegiela ja dárogiela vuodđo erohusaid birra ja movt majoritehtagielat váikkuhit sámegiela ja reflekeret iežas giellageavaheami
- digaštallat movt giella sáhtá albmanáhttit ja dahkat miellaguottuid ovttaskas olbmuide ja olmmošjoavkkuide
- ipmirdit juoidá eará sámegillii
- ságastallat báikenamaid birra
- geavahit árbevirolaš bargguide čadnon sániid ja doahpágiid
- ságastallat diiddaid, sátneláskkuid ja nárrideami birra
- ovdandivvut iežas dulkomiid das mo olbmot, dat mii dáhpáhuvá ja temá leat iešguđetlágan mánáid- ja nuoraidgirjjálašvuodas
- gáldogeavaheamis dovdat dahkkivuoigatvuodá njuolggadusaid
- geavahit iešguđetlágan digitála ja prentejuvvon sátnegirjjiid

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, čoahkkáigeassit váldosisdoalu ja fáhtet relevánta dieđuid njálmmálaš teavsttain
- ságastallat girjjálašvuodá, teáhtera ja filmma hámi ja sisdoalu birra ja ovdanbuktit dulkoeaddji lohka ja dramatiserema
- oassálastit digaštallamiin vuodustuvvon oaiviliiguin ja áššálaš ákkastallamiin
- ovdandivvut fágaáššiid gos ulbmillaččat geavahit digitála reaidduid ja mediaid
- árvvoštallat iežas ja earáid njálmmálaš ovdanbuktimiid fágalaš eavttuid vuodul

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- máhttit stuorát teakstahivvodagas šearpmas ja báhpiris gávdnat, ovtastit ja árvvoštallat relevánta dieđuid go bargá fágain
- lohkat, mitalit sisdoalu ja gávdnat temá iešguđetlágan šánjeriid teavsttain ja gaskkustit vejolaš dulkomiid

- dovdat váikkuhangaskaomiid humora, ironiija, kontrásttaid ja buohtastahttimiid, symbolaid ja gielalaš govahallamiid ja geavahit daid iežas teavsttain
- čállit kreatiiva, informatiiva, reflekterejeaddji ja ákkastalli teavsttaid vuodustuvvon oaiviliiguin, heivehuvvon vuostáiváldái, ulbmilii ja mediai
- čállit iešguđetlágan teavsttaid ovdamearkateavsttaid ja eará gálduid minstara mielde
- jorgalit teavsttaid dárogielas sámegillii
- plánet, hábmēt ja ráhkadit iežas teavsttaid manuálalaččat ja digitálalaččat ja dađi mielde proseassas árvvoštallat daid kvalitehta giella- ja teakstamáhtu vuodul
- siskkildit (integreret), refereret ja siteret relevánta gálduid dakkár vuohká man lea vejolaš dárkkistit dalle go dat lea ulbmillaš
- albmanahttit girjás sátneriggodagain ja hálddašit ortografiija, cealkkaduddjoma ja teakstaduddjoma

Giella, kultuvra ja girjjálašvuotta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- selvehit dássemolsašumi/jietnadatrievdamiid
- hálddašit vearbasojaheami indikatiivvas, vássánáiggis ja kondišunálas ja dovdat potensiláhámiid dain sámegielain main dat gávdnojit
- hálddašit nomeniid vuodđosojaheami ovttaidlogus ja mánggaidlogus
- sojahit ovttavásttolaččat lohkosániid, pronomeniid ja substantiivvaid
- hálddašit grammáhtalaš doahpágiid mat válddahit movt giella lea huksejuvvon
- ságaskuššat gielladikšuma birra ja movt ovdánahttit giella
- dovdat retorihkalaš hástalanhámiid ja ákkastallanvugiid
- ságastallat mánggagielatvuodá ja mángga kultuvrii gullevašvuodá birra
- mitalit giellaguovlluid birra Sámis ja identifiseret sámegielaid oassin suoma-ugralaš giellabearrašis
- selvehit makkár vuoigatvuodát leat sámegiela hárrái
- lohkat álkis teavsttaid ovtta eará sámegillii ja ságastallat ovttaláganvuodáid ja erohusaid birra iežas giella ektui
- mitalit sámi girjjálašvuodá girječálliid ja klassihkkáriid birra
- lohkat eará álgoálbmogiid teavsttaid ja buohtastahttit daid sámi teavsttaiguin
- válddahit ovttasdoaimma estehtalaš váikkuhangaskaomiid gaska ovtastuvvon teavsttain ja reflekteret mo jietna, giella ja govat váikkuhit min
- čilget ja geavahit persovdnasuođjalusa ja dahkkivuoigatvuodá vuodđoprinsihpaid teavsttaid geavaheamis ja almmuheamis
- ovdandivvut bohtosiid iežas válljen čiekruđeamis juogo girječállimii, girjjálaš temái dahje gielalaš temái ja vuodustit teavsttaid ja temá válljejumi

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit ja čájehit rabasvuodá earáid ákkastallamiid ja geavahit relevánta ja áššálaš ákkaid digaštallamiin
- geavahit máhtu retoralaš hástalanvugiid ovdanbuktimiin
- geavahit fágalaš máhtu ságastallamiin teavstta ja giella birra
- kombineret auditiiva, čálalaš ja visuála albmanahttinvugiid ja geavahit digitála reaiduid ovdanbuktimiin
- geavahit fágamáhtu ja fágaterminologii ja iežas oahppoprográmmas ságastallamiin, digaštallamiin ja ovdanbuktimiin skuvlla, servodaga ja bargoeallima birra
- hálddašit iešguđetlágan rollaid ságastallamiin, digaštallamiin, dramatiseremiin ja ovdanbuktimiin

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat ovdasteaddji meari teavsttaid dálá áiggis, čáppagirjjálašvuodas ja áššeprosas, ja reflekteret sisdoalu, hámi ja ulbmila hárrái
- selvehit ákkastallamiid earáid teavsttain ja ieš čállit ákkastalli teavsttaid
- čállit teavsttaid main temá ja fágaterminologija lea heivehuvvon iežas oahppoprográmmii iešguđetlágan ovdamearkateavsttaid minstara mielde
- čállit kreatiiva teavsttaid ja geavahit iešguđetlágan gielalaš váikkuhangaskaomiid
- jorgalit teavsttaid dárogielas sámegeallimis ja ságastallat hástalusaid birra ođđasisdiktemis ja jorgaleames
- geavahit iešguđetlágan estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja albmanahttinvuogiid ovtastuvvon teavsttain
- árvvoštallat ja divodit iežas teavsttaid fágalaš eavttuid vuodul
- heivehit giela ja albmanahttinvuogi iešguđetlágan čállindilálašvuodaide skuvllas, servodateallimis ja bargoeallimis
- viežžat, árvvoštallat ja geavahit fágaávdnasiid digitála gálduin iežas teavsttaide ja čuovvut persovdnasuodjaleami ja dahkkivuoigatvuoda njuolggadusaid

Giella, kultuvra ja girjjálašvuotta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- hálddašit vearbbaid ja nomeniid sojaheami
- geavahit sátnesuorggádusaid ja čilget mo ođđa sánit ja tearpmat ráhkaduvvojit sámegeielas ja movt loatnasánit heivehuvvojit
- válddahit grammáhtalaš erenoamášvuodaid sámegeielas ja buohtastahttit eará gielaiguin ja čilget makkár váikkuhusat das leat jorgalanbargui
- digaštallat eatnigiela, guovttegielalašvuoda ja doaibmi guovttegielalašvuoda doahpagaidd ja ságaskuššat ovdamuniid ja hástalusaid mánggagielat servodagain
- geavahit sániid ja dajaldagaid mat gullet árbevirolaš ja ođđaáigásaš bargoeallimii
- lohkat muhtin teavsttaid áigodagas maŋŋel 1995, bidjat daid kulturhistorjjálaš oktavuhtii ja reflekteret giela ja sisdoalu hárrái
- válddahit máidnasiid ja mitalusaid variánttaid ja buktit ovdamearkkaid das movt kulturlonohallan vuhtto eará álbmotjoavkkuid máidnasiin ja mitalusain
- selvehit gielalaš váikkuhangaskaomiid ja čilget makkár funkšuvdna dain lea

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, árvvoštallat ja addit bagadeaddji oaiviliid earáid njálmmálaš ovdanbuktimiidda
- geavahit máhtu retoralaš hástalanvuogiid birra digaštallamiin ja ovdanbuktimiin
- ovdandivvut sámegeielfágalaš fáttáid ja ságaškuššat ovdandivvojuvvon ávdnasiid
- gaskkustit fágasisdoalu dárkilit ja dasa geavahit digitála mediaid ja reaiduid

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat ja analyseret teavsttaid iešguđet šáŋŋeriin vai sáhtta oaivvildit juoidá dain gažaldagain mat teavsttain bohtet ovdan ja árvvuin maid dat ovdastit
- čállit teavsttaid main lea čielga ulbmil, buorre struktuvra ja ovtastus
- čállit kreatiiva, informatiiva ja ákkastalli teavsttaid, čielggademiid, girjjálaš dulkomiid, ságaskuššamiid ja eará resonnerejeaddji teavsttaid
- geavahit suorggádusaid ja loatnasániid iežas teavsttain
- albmanahttit girjás sátneriggodagain ja hálddašit gielalaš hápmenjuolggadusaid

Giella, kultuvra ja girjjálašvuotta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- čilget sátneluohtkaid ja digaštallat morfologiija ja syntávssa
- selvehit sámegiela čállingiela historjjá
- guldalit eankilis teavsttaid eará sámegielaide ja ságastallat ovttalárganvuodaid ja erohusaid birra
- selvehit Sámelága giellanjuolggadusaid ja ságaskuššat movt lámhčit dili oažžut oadjebas boahhteáiggi sámegielaide
- ságaskuššat movt skuvla, servodat ja bargoeallin sáhttet doarjut guovttegielalašvuoda
- lohkat dihto teavsttaid áigodagas ovdal 1965, bidjat daid kulturhistorjjálaš oktavuhtii ja reflekteeret giela ja sisdoalu hárrái
- ságastallat sámii girjjálašvuodahistorjjá válodoáigodagaid birra ja selvehit juoiganárbevieru ja juoigama stáhtusa, árvvu ja dili ovdal ja dál
- čilget ákkastallama áššeprosateavsttain retorihkkamáhtu vuodul
- analyseret sisdoalu ja árvvoštallat váikkuhangaskaomiid geavaheami teavsttain mat leat vižžojuvvon iešguđetlágan digitála mediain
- čujuhit gálduide ja árvvoštallat gálduid áigeovodilis fágalaš dilálašvuodain

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, systematiseret ja čoahkkáigeassit informašuvnna njálmmálaš teavsttain ja reflekteeret sisdoalu
- guldalit ja árvvoštallat ákkastallama njálmmálaš teavsttain iešguđetlágan mediain ja dahkat oaivila sisdollui ja ulbmilii
- ságaskuššat fágalaš fáttáid geavahettiin fágaterminologiija ja dievaslaš ákkastallama
- geavahit retoralaš ja digitála gálggaid ráhkadit ja ovdanbuktit ovtastuvvon teavsttaid
- bidjat oktii ja ovdanbuktit ráddjejuvvon čáppagirjjálaš prográmma

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- dádjadit gávdnat dieđuid teavsttain main lea iešguđetlágan kompleksitehta ja välljet, čoahkkáigeassit ja árvvoštallat relevánta dieđuid
- lohkat iešguđetlágan teavsttaid ja daid geavahit vuodđun iežas teakstabuvttadeamis
- geavahit máhtu teavstta, šáŋŋera, media ja girjjálaš váikkuhangaskaomiid birra plánet, ráhkadit ja divodit iežas teavsttaid
- čállit kreatiiva, informatiiva ja resonnerejeadji teavsttaid, girjjálaš dulkomiid ja retoralaš analiissain ja geavahit sámegielfágalaš teavsttaid vuodđun
- jorgalit ja heivehit earáid teavsttaid dárogielas sámegillii
- geavahit gálduid kritihkalaš ja dárkkistahtti vuogi mielde ja hálddašit digitála gálđočuheami
- albmanahhtit dárkilis ja girjás sátneriggodagain ja hálddašit gielalaš hápmenjuolggadusaid
- hálddašit morfologii, syntávssa ja ortografii ja iežas teavsttain

Giella, kultuvra ja girjjálašvuota

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat eará sámegielaide čállojuvvon teavsttaid ja ságastallat ovttalárganvuodaid ja erohusaid birra
- árvvoštallat sámegielaide dilálašvuoda servodagas ja buohtastahttit eará álgoálbmogiid gielladilálašvuodain
- selvehit sámii muitalanárbevieru ja buohtastahttit muhtin eará álgoálbmogiid muitalanárbevieruin
- lohkat ja dulkot ovdasteaddji teavsttaid, áigodagas 1965 rájes 1995 rádjái, ja digaštallat movt áigodaga servodatlaš ja kultuvrralaš dovdomearkkat vuhttojit teavsttain
- geavahit retorihka doabavuogádaga analyseret ja árvvoštallat iešguđetlágan áššeprosateavsttaid

- čađahit kritihkalaš ja guorahalli iešválljen čiekŋjudanfáttá mas lea gielalaš, girjjálaš dahje eará fágalaš fáddá, ja välljet gulahallanreaidduid fágalaš dárbbuid vuodul

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit, árvoštallat ja addit bagadeaddji oaiviliid earáid njálmmálaš ovdanbuktimiidda
- geavahit máhtu retoralaš hástalanvugiid birra digaštallamiin ja ovdanbuktimiin
- ovdandivvut sámegeielfágalaš fáttáid ja ságaškuššat ovdandivvojuvvon ávdnasiid
- gaskkustit fágasisdoalu dárkilat ja dasa geavahit digitála mediaid ja reaidduid
- guldalit, systemiseret ja čoahkkáigeassit informašuvvna njálmmálaš teavsttain ja reflekeret sisdoalu
- guldalit ja árvoštallat ákkastallama njálmmálaš teavsttain iešguđetlágan mediain ja dahkat oaivila sisdollui ja ulbmilii
- ságaskuššat fágalaš fáttáid geavahettiin fágaterminologijja ja dievaslaš ákkastallama
- geavahit retoralaš ja digitála gálggaid ráhkadit ja ovdanbuktit ovtastuvvon teavsttain
- bidjat oktii ja ovdanbuktit ráddjejuvvon čáppagirjjálaš prográmma

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- lohkat ja analyseret teavsttain iešguđet šáŋŋeriin vai sáhtta oaivildit juoidá dain gažaldagain mat teavsttain bohtet ovdan ja árvuun maid dat ovddastit
- čállit teavsttain main lea čielga ulbmil, buorre struktuvra ja ovtastus
- geavahit suorggádusaid ja loatnasániid iežas teavsttain
- čállit kreatiiva, informatiiva ja resonerejeaddji teavsttain, girjjálaš dulkomiid ja retoralaš analiissain ja geavahit sámegeielfágalaš teavsttain vuodđun
- dádjadit gávdnat dieđuid teavsttain main lea iešguđetlágan kompleksitehta ja välljet, čoahkkáigeassit ja árvoštallat relevánta dieđuid
- lohkat iešguđetlágan teavsttain ja daid geavahit vuodđun iežas teakstavuttadeamis
- geavahit máhtu teavstta, šáŋŋera, media ja girjjálaš váikkuhangaskaomiid birra plánet, ráhkadit ja divodit iežas teavsttain
- jorgalit ja heivehit earáid teavsttain dárogielas sámegeilliin
- geavahit gállduid kritihkalaš ja dárkkistahtti vuogi mielde ja hálddašit digitála gálđočujuheami
- albmanahhtit molsašuddi, dárkilis ja girjás sátneriggodagain ja hálddašit gielalaš hápmenjuolggadusaid
- hálddašit morfologii, syntávssa ja ortografijja iežas teavsttain

Giella, kultuvra ja girjjálašvuotta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- čilget sátneluohkáid ja digaštallat morfologijja ja syntávssa
- geavahit retorihka doabavuogádaga analyseret ja árvoštallat iešguđetlágan áššeprosateavsttain
- guldalit eanjkilis teavsttain eará sámegeielaide ja ságastallat ovttalárganvuodaid ja erohusaid birra
- árvoštallat sámegeielaide dilálašvuoda servodagas ja buohtastahttit eará álgoálbmogiid gielladilálašvuodain
- selvehit sámegeiela čállingiela historjjá
- selvehit Sámelága giellanjuolggadusaid ja ságaskuššat movt láchit dili oazžut oadjebas boahhteáiggi sámegeielaide
- ságaskuššat movt skuvla, servodat ja bargoeallin sáhttet doarjut guovttegielalašvuoda
- lohkat dihto teavsttain áigodagas ovdal 1965, bidjat daid kulturhistorjjálaš oktavuhtii ja reflekeret giela ja sisdoalu hárrái
- lohkat ja dulkot ovddasteaddji teavsttain, áigodagas 1965 rájes 1995 rádjái, ja digaštallat movt áigodaga servodatlaš ja kultuvrralaš dovdomearkkat vuhttojit teavsttain

- ságastallat sámi girjjálašvuodahistorjá válđoáigodagaid birra ja selvehit juoiganárbevieru ja juoigama stáhtusa, árvvu ja dili ovdal ja dál
- analyseret sisdoalu ja árvvoštallat váikkuhangaskaomiid geavaheami teavsttain mat leat vižžojuvvon iešguđetlágan digitála mediain
- selvehit sámi muitalanárbevieru ja buohtastahttit muhtin eará álgoálbmogiid muitalanárbevieruin
- čađahit kritihkalaš ja guorahalli iešválljen čiekŋudanfáttá mas lea gielalaš, girjjálaš dahje eará fágalaš fáddá, ja válljet gulahallanreaidduid fágalaš dárbbuid vuodul
- čujuhit gálđuide ja árvvoštallat gálđuid áigequovdilis fágalaš dilálašvuodain

Árvvoštallan fágas

Loahppaárvvoštallama mearrádusat

Oppalašárvvosáni árvvoštallan sámegeiella vuosttašgielas

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Oahppit galget oazžut guokte oppalašárvvosáni, ovttá čálalaš ja ovttá njálmmálaš.
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmma	Oahppit galget oazžut ovttá oppalašárvvosáni.
Jo3 studerenráhkanahtti oahppoprográmma	Oahppit galget oazžut guokte oppalašárvvosáni, ovttá čálalaš ja ovttá njálmmálaš.
Jo3 Lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii	Oahppit galget oazžut guokte oppalašárvvosáni, ovttá čálalaš ja ovttá njálmmálaš.

Eksámen ohppiide geain lea sámegeiella vuosttašgiellan

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Oahppit sáhttet vuorbáduvot čálalaš eksámenii sámegeiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo guovddáš ášahusain. Oahppit sáhttet maid vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmma	Oahppit sáhttet vuorbáduvot čálalaš eksámenii sámegeiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat. Oahppit sáhttet maid vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
Jo3 studerenráhkanahtti oahppoprográmma	Oahppit galget váldit čálalaš eksámena sámegeiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo guovddáš ášahusain. Oahppit sáhttet maid vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii	Oahppit galget váldit čálalaš eksámena sámegeiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja árvvoštallojuvvo guovddáš ášahusain. Oahppit

	sáhttet maid vuorbáduvvo njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
--	--

Eksámen privatisttaide geain lea sámegiella vuosttašgiellan

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Geahča gustovaš ortnega rávisolbmuid vuodđoskuvlaoahpahussii
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmma	Privatisttat galget váldit čálalaš eksámena sámegiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat. Dasa lassin galget privatisttat váldit njálmmálaš eksámena. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
Jo3 studerenráhkanahhti oahppoprográmma	Privatisttat galget váldit eksámena sámegiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo guovddáš ásašusain. Dasa lassin galget sii váldit njálmmálaš eksámena. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.
Jo3 lasáhus oppalaš studerengelbbolašvuhtii	Privatisttat galget váldit eksámena sámegiella vuosttašgiellan. Čálalaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo guovddáš ásašusain. Dasa lassin galget sii váldit njálmmálaš eksámena. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvvo ja árvvoštallojuvvo báikkálaččat.

Oppalaš mearrádusat árvvoštallama birra leat mearriduvvon oahpahuslága lánkaásahusain.